

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Francišanska ul. 6/1. Vse pošiljke je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 40 Din, za inozem. 60 Din. Posamezna šte. 1 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članrino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne novice vseh vrst je plačati po Din 250 od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

V eno bojno črto z ostalim državnim uradništvom za materijalna prava!

Te dni so se vršili protestni shodi državnega uradništva in manifestacije za prava državnega uradništva.

Zdi se nam, da so ta zborovanja nekako preveč prešla mimo učiteljstva.

Starejši tovariši se še spominjajo, kako potrebno je bilo, da je bila v preteklih decenijah naša organizacija borbeno za materijalno stanje učiteljstva.

Danes je stvar drugačna!

Danes je prevzela z vstopom v lastno nacionalno državo naša organizacija tudi važno kulturno in prosvetno misijo, ki jo bo morala izvesti in kateri bo morala v bodoče posvetiti več energije. S tem pa nikakor nečemo zanikati, da mora biti organizacija še borbeno tudi v prvem pogledu, a s povsem drugačnimi metodami.

Danes spada učiteljstvo med državno uradništvo in povsem krivo je, ako bi hoteli delati materijalno politiko povsem na svojo pest. Treba je skupnega nastopa z ostalim državnim uradništvom in v tem pogledu bomo morali postati nekaki sindikalisti.

Res je, da činovniški Savez ni tisto, kar bi moral biti in kar bi mi hoteli, da bi bil. Toda, če bi vsi resno hoteli, bi lahko bil naša sila in moč. Ne bil bi le marioneta, s katero poljubno igra ministristvo financ in vsaka vlada.

Skupna organizacija, sindikalna, bi bila moč!

Vesela bi bila, močna opora, ki jo bomo vsi vkup v bližnji bodočnosti rabili bolj nego v preteklosti.

Utrditi bomo morali svoje centrale, utrditi bomo morali vezi med centralami, a tudi med njenimi deli; predvsem pa se moramo zavedati skupnih zahtev, ki jih imamo in ki nas vežejo ter silijo v skupno borbo.

Iz tega ozira prinašamo resolucijo, ki je bila sprejeta na manifestacijskih zborovanjih in ki se glasi:

»Na manifestacijskem zboru v Ljubljani dne 20. decembra 1925 zbrani državni aktivni nameščenci ter civilni in

vojaški upokojeanci protestirajo najenergičneje proti neizpolnitvi od vlade danih obljub glede izboljšanja njihovega gmotnega stanja ter zahtevajo, da narodna skupščina preje pristopi k rešitvi perečega vprašanja državnih nameščencev in upokojeancev.

Pred vsem zahtevajo v specialnem oziru: 1. pomaknitev mesta Ljubljane in Maribora v prvi draginski razred, v splošnem pa 2. izplačilo dolžnih razlik, 3. prevedbo kronskih penzij v dinarske, 4. zvišanje stanarine do izmere, ki odgovarja današnji najemnini, 5. revizijo zakona o civilnih državnih nameščencih v zvezi z razvrstitveno uredbo, 6. priznanje izvestnih nadaljnjih olajšav pri voznih na železnici za upokojeance in člane njih rodin, 7. izdajo pravilnika o predimnih na službene prejemke, 8. izplačevanje neokrnjenih draginskih doklad onim upokojeancem, našim državljanom, ki morajo bivati iz tehtnih razlogov v inozemstvu, 9. ukinitvev premeščen iz političnih nagibov, kar naj velja tudi pri eventualni redukciji, 10. priznanje posebnih doklad rezervnim častnikom — državnim nameščencem — za dobo vojne službe, 11. oprostitev državnih nameščencev od plačevanja komorskih doklad — in 12. ukinitvev določbe zakona o proračunskih dvanajstinah za mesec december 1925 — marec 1926, s katero se zvišuje najmanjši rok za pridobitev penzijske pravice od 10 do 15 let.

Vse te zahteve državnih nameščencev in upokojeancev so vladi in narodni skupščini dobro znane že iz resolucije Glavnega saveza državnih činovnikov i službenika v Beogradu z dne 26. novembra t. l. ter je vsaka utemeljitev za njih upravičenost odveč.

Obenem izjavljajo državni nameščenci in upokojeanci, da bodo v dosegu povoljne rešitve njihovih vitalnih vprašanj potom svojih organizacij in preko Glavnega saveza državnih službenika in činovnika v Beogradu zastavili vse svoje sile in celokupno organizatorno moč.

S časom.

Borba s časom preteklosti radi časa prihodnosti ogroža čas sedanjosti prav tako, kakor stara stena nepredvidnega zidarja, ki ji spodmakne temelji, da bi preje sezidal nov predelek. Je ali ni! Izpod ruševine mu je kvečjemu le še mo-

goče podati nekaj navodil o nameravnih načrtih, toda zidali bodo drugi, on ne, in morda niti ne po njegovih načrtih.

In tu, v tem času, v tej steni in zidariju smo mi in naša organizacija. Pijuvati v čas, ki je minul in ni donesel one-

lovna šola mora pokazati, da ni delo nikako prokletstvo božje podedovano po prastarih človeštva, v delu in z delom mora vzgajati »junaštvo za rad«, ker je — kakor pravi Turič — »rad sigurniji nego filozofija i molitva« in najboljša garancija za srečno bodočnost naroda.

Ko govori o cinizmu in asketizmu povdarja zopet idejo svoje šolske reforme, češ: v najnevarnejših letih v tkzv. »ludim godinama« je treba imeti razvijajočega se človeka v rokah.

Idealno je načelo kulturnega demokratizma: vsakemu svoje, močni roki kladivo, sekiro ali motiko, bistri glavi knjigo in pero. »Samo najsposobniji iz cijelog naroda neka dođu na srednjo školu i fakultet«, pravi pisec in krči 8 let srednješolske dobe na 6, trdeč, da bo z izbranim materijalom dosegla v tem krajšem času boljše cilje nego li danes, ko vleče nesposobne elemente za lase v vrste intelektualnih delavcev.

Ima pač tudi tu v mnogočem prav, a malo preveč rad krči šolsko dobo, kar vemo že iz njegovega načrta za naučno reformo. Zdi se, da je krčenje stvarna kontradikcija z zahtevo po »školi rada«, ki rabi časa, mnogo, mnogo zlatega časa.

ga, česar želiš, groziti stari stavbi s krampom ker je zrak v njej zatohel, je prav toliko vredno, kakor s čopičem osvežiti ji zunanje lice ali spuščati v zrak milne pene.

Da v dolgih letih nismo ničesar stvorili, more trditi le muha enodnevnica, ki ne ve, kaj je bilo včeraj in ne pomisli, kaj jo čaka naslednji dan.

Da v dolgih letih nismo zagrešili nikakih neuspehov, more trditi le stara hruška, ki se z jesenskim cvetjem šopiri ob pravočasno obletem se drevescu.

Zgodovina je mati bodočnosti, to je bilo in bo, iz nje se nam je učiti, po nji usmerjati prihodnost, celiti rane, zarnjavati trhlino, mašiti razpadle luknje. Radi ene počene opeke, ne bomo še razkrili vse strehe.

Naša organizacija je obširna: če je krepka, močna, tega si ne upam trditi. Vem pa, da je lahko krepkejša, silnejša. Ogrodje vsej naši organizaciji naj bi bila gospodarska osamosvojitev in stanovska neodvisnost, vse drugo pride samoobsebi.

IVAN DIMNIK:

Ali pripadajo selitveni stroški za dobljeno službo po razpisu?

Nova faza v boju za selitvene stroške ob razpisu. — Ministrstvo ugodilo rekurzu tov. Velikonje. — Ob razpisu pripadajo selitveni stroški.

Ministarstvo Finansija Kralj. SHS Gen. Dir. Drž. Računovodstva D. R. Br. 111.061 od 14. avg. 1921 god. u Beogradu.

Ministartvu Prosvete — Odeljenje za Osn. Nast.

Povodom jednog konkretnog slučaja, to je Ministarstvo pismom svojim O. N. Br. 31.078 od 3. ov. mes. molilo Direkciju za objašnjenje: da li učiteljice narodnih škola, premeštene stečajem po čl. 35. zakona o narodnim školama, imaju pravo naknade putnih i selitbenih troškova na osnovi čl. 33. pod b) Uredbe D. R. B. 96.000/20 Direkciji je čast dati ovaj odgovor:

Tačkom 33. pod b) Uredbe D. R. Br. 96.000/20 jasno je određeno da na naknadu selitbenih troškova iz državne kase drž. službenici imaju pravo kad se premeštaju na osnovu konkursa (natečaja) službenih mesta. Stoji fakat, da se na konkurz za popunjavanje upražnjenih mesta za interesovalica javljaju molbom, ali te molbe nemaju u svemu karakter onih molaba, što se u običnim prilikama, bez objavljenog konkursa, donese, a o kojima je reč u tač. 34. pod a) pomenute Uredbe.

Jer dok ove poslednje potiču jedino usled potrebe i želje dotičnog lica, dotle kod premeštaja na osnovu konkursa bitnu ulogu igra i državna, službena potreba da se odnosno upražnjeno mesto popuni.

Prema tome učiteljice, premeštene na osnovu konkursa, imaju nesumljivo pravo na naknadu putnih i selitbenih troškova.

Po naredbi Ministra
Financija. Načelnik:
Mil. L. Vasović s. r.

Delavci imajo svoje »delavske in rokodelske dome«, konzume, zavarovalnice i. dr. — a mi »silni« vpijemo, če je treba žrtvovati 100 Din za naš »Učiteljski dom in Konvikt«, kjer bi dihal naša duša, kjer bi se utiral naš znoj, od koder bi se vezi po živo rdeči krvi razprezale po vsej širni Sloveniji, a bi se na posebno željo lahko zapletale s sorodnimi Domovi med brati Hrvati in Srbi.

Več volje, več požrtvovalnosti, manj zabavljanja zoper gospodarska podjetja, ki smo jim tuji, zbližanje gospodarskih podjetij organizaciji, to nam boji cilj prihodnjih dni.

Na temelju gospodarske osamosvojitve, ki ji boji naš stanovski pridevek »srčni« izraz, si priborimo lahko popolno stanovsko osamosvoitev, vsestransko neodvisnost in se otresemo kvarnega vlačugarstva, ki z nami vred ogroža že našo šolo in narod.

Trdovratnim veljaj pregovor: Biegen oder brechen, vsem drugim na kličemo: »Na dan, na plan, v boj za svoj stan!«

Jos. L.

Uredba D. R. Br. 96.000/20 določa v čl. 33. sledeče:

Do povračila selitvenih stroškov iz državne blagajne ima državni uslužbenec pravico:

a) če je premeščen po službeni potrebi;

b) če je premeščen z napredovanjem ali če je premeščen na podstavi konkursa (natečaja) za službeno mesto;

c) pri novih imenovanjih, ko prvič stopa v službo.

Čl. 34. pa pravi:

Pravice do povračila selitvenih stroškov nima uslužbenec:

a) če je premeščen kazensko ali na prošnjo.

Dasi člen 33. uredbe jasno govori, da pripadajo selitveni stroški ob preselitvi na razpisano mesto, je vseeno nastal dvom, ako se ne smatra oddaja službe na podlagi razpisa kot premeštev na lastno prošnjo in če se ne bi odredila lahko v tem slučaju povrnitev selitvenih stroškov na podlagi čl. 34. uredbe.

Seveda mora biti že za vsakega lajka jasno, da ne bo naslednji člen iste

Razstava

J. Hibbert — V. Stoviček.

V današnjih časih razstavlja je težko, zlasti pa prvič stopati pred javnost, ki je polna predsodkov in pa polna kritikov, ki raje grajajo kakor hvalijo. Prehude kritike so lahko usodepolne za nadaljnji razvoj umetnikov, ki dobi ob prvem koraku v javnost s kolom na glavi, mesto skromnega priznanja. Vse to ni oplašilo mladih umetnikov, da sta korajžno stopila pred javnost z lepim številom svojih del. Mladim, pravkar izšolanim slikarjem in kiparjem se navadno pozna skrbna proforska roka, ki jih vodi in naravnava v zlato pot sredine linije in barv. Tega pri razstavljalcih ne moremo trditi, ampak sta krepko nastopila svojo pot. Odkrito nas veseli umerjenost njihovih del, ker bi pričakovali v današnjih časih modernizma vse drugih smeri. Za povprečnega človeka, ki ima navadne oči in ocenjuje sliko po tem kar naj predstavlja, je zelo ugodno, da ne najde pri Hibbertu, dasi se nagiblje ta v svojo moderno smer raznih figur, ki nosijo »glave pod pazduho« ali skupin, pri katerih človek pri najboljšem komentarju ne more razumeti naslova, ampak to, kar slika ali kompozicija v resnici pred-

LISTEK.

DR. TURIČ:

Radom gojeni elementi čovječstva.

(Druga knjiga knjižnice praktične pedagogije.)

(Konec.)

V poglavju: »Lična civilizacija i demokratizam« je izražena misel: »Nema nad društvom gospodara«, ker »vlada je u vladanima, oni je moraju međusobno osjetiti kano nešto neophodno potrebnoga«. Člani demokratičnega društva morajo biti civilizirani, to je, zavedati se morajo dolžnosti in pravic v organizmu, katerega del so. Škola rada vzgaja v učencih, ali bolje, učenec si ustvarja v delovni šoli sam svojo civilizacijo.

Dalje govori knjiga o religioznosti — ki jo Turič strogo loči od konfesionalnosti, češ, eno je čustvo, drugo je forma — in o osebnih morali poedinca ter o bodočnosti naroda. Šola naj dokaže učencu, da je moralno življenje predpogoj njegove lastne sreče, a ne morda nekako žrtvovanje neznanim idealom. De-

Učitelji-knjižničarji! Skrbite, da bodo knjižnice nabavljale knjige iz založbe Učiteljske tiskarne!

uredbe razveljavljaj člena pred njim, in da je že iz uredbe razvidno, da premeščanja na podlagi razpisa **ni smatrati kot premešitev na lastno prošnjo.**

Prosvetno ministrstvo je oddalo to vprašanje na finančno ministrstvo, ki je po pooblastilu uredbe pravni in pooblaščenj tolmač uredbe in minister financ ie odločil z odlokom, ki ga zgoraj citiramo: **da premešitev na službeno mesto, oddano z razpisom, ni smatrati kot premešitev na lastno prošnjo, ampak se je mesto popolnito stalno iz državne potrebe ter zaradi tega pripadajo ob taki premešitvi tudi selitveni stroški.**

Do činovniškega zakona je bilo dobro. Tudi po uveljavljanju čin. zakona se je nekaj časa prakticiralo tako, kar naenkrat — skoro bi rekli, ko se je pričela era premeščanja »po neizogibni službeni potrebi« — pa se je obrnilo to pravno naziranje, sklicevaje se na toliko osovražen člen 71. čin. zakona, zopet v slabo učiteljstvu.

In kaj določa člen 71. čin. zakona? Sledeče: »Državni uslužbenci se smejo premeščati na izpraznjena mesta tudi brez svoje volje, toda po neizogibni službeni potrebi.

Premeščenemu uslužbencu pripadajo stroški za potovanje in selitev.

Samo če se premeštiljo uslužbenci na svoji prošnji ali če dva uslužbenca z odložitvijo pristojnega organa zamenjata svoja službena kraja, jim ne pripadajo stroški za potovanje in selitev.

Nastal je zopet isti dvom, kako leta 1921.; ali se smatra dodeljena služba potom razpisa dobljena na lastno prošnjo ali ne?

Po preučitvi zadeve bi gornja odločba finančnega ministrstva morala veljati tudi za sedanjí spor in je brez vsakega dvoma, da čl. 71. čin. zakona ne misli v al. 3. premeščanja po razpisu kot premeščenje na svojo prošnjo. Prepričani smo, da bi finančni minister, ki je po čl. 251. čin. zak. izvrševalec in tolmač čin. zakona razsodil sedaj zadevo prav tako, kakor jo je leta 1921., saj je v bistvu ista.

Uredba D. R. Br. 96.000/20 je še vedno v veljavi in je tudi čl. 71. čin. zakona ne ukinja. Čl. 71. čin. zak. predvideva selitvene stroške za nameščenja ob službeni potrebi in tu pride povrnitev selitvenih stroškov po čl. 33. a) in c) uredbe v poštev. Res je, da ne omenja čl. 71. selitve po razpisu, t. i. točko b) uredbe, a upoštevati je treba, da čin. zakon sploh ne govori nikjer o popolnjenanju službenih mest po razpisu, ampak da za posamezne resore samo to možnost po čl. 61. čin. zakona.

V al. 3. čl. 71. čin. zakona pa so predvideni slučajji, ki jih navaja člen 34. uredbe, torej tudi premešitev na lastno prošnjo, kakor je mišljena tam in kakor jo je tolmačilo ministrstvo financ z odlokom, ki ga navajamo na čelu.

Pa poglejmo v prakso:

Novincu, ki vložil prošnjo za kakšno službeno mesto, se povrnejo selitveni

stroški, ker se to nameščenje smatra za državno potrebo in se ne smatra to nameščenje izvršeno na lastno prošnjo.

Razpisujejo se le službena mesta, ki se morajo zaradi službene potrebe, in iz državnih interesov popolniti in oddati stalno. Razpiše službo država in z razpisom pozove kompetente, da vložijo prošnjo. Torej se nikakor ne more smatrati, da se ti uslužbenci premešče na svoji prošnji, kakor je to tolmačilo tudi finančno ministrstvo z gornjim odlokom.

V drugih resorih se popolnjujejo službena mesta brez razpisa, z odlokom in dobe premeščeni uslužbenci povrnejo selitvene stroške; tako bi ravno učiteljski stan ostal brez povrnitve selitvenih stroškov, če se bo tolmačil čl. 71. čin. zakona tako, kakor se izvaja v zadnjem času. Posledica tega postane lahko, da se učiteljstvo sploh ne bo javljalo za razpisana mesta in da se učitelji, ki mu po vsej kvalifikaciji kako mesto pripade ter bi bilo v interesu službe, da ga dobi, ne more javiti za to mesto.

Na lastno prošnjo je vsekakor mišljeno premeščenje, kjer se zamenja služba ali če se z osebno prošnjo povzroči premeščenje v kak določen kraj, brez razpisa.

Brez tožnika — ni sodnika in brez rekurza ne bo odločbe in bomo zaman čakali na jasnost v tem oziru!

V 12. številki z dne 26. marca 1925 smo započeli v »Učit. Tovarišu« boj proti napačni interpretaciji člena 71. čin. zakona glede selitvenih stroškov, če kdo dobi službo po razpisu.

Na podlagi našega tolmačenja in opozorila, ki ga prinašamo zgoraj v ponatisku, je tov. Velikonja napravil rekurz na ministrstvo, ki je sedaj popolnoma pritrdilo našemu naziranju in na podlagi česar je izdalo veliko županstvo mariborske oblasti sledeči odlok: P. br. 5833/3—25.

Maribor, dne 17. novembra 1925.
Gosp. Joško Velikonja, učitelj
Spod. Poljskava.

Ministrstvo prosvete je na osnovi razsodbe ministrstva financ od 14. avgusta 1921. D. R. br. 111.061 ter toč. 33. sub. b) uredbe ministrstva financ D. R. br. 96.000/20, po katerem pripadajo selitni stroški učiteljem, ki so dobili svoje službeno mesto na podlagi razpisa pri kakršni premešitvi, glasom 1. cit. razsodbe igra **bitno ulogo tudi državna službena potreba**, da se odnosno izpraznjeno mesto popolni, razveljavilo tukajšnji P. br. 5853 od 7. julija 1925. l., s katerim se je zavrnilo Vašo prošnjo za povrnitev selitvenih stroškov.

Za velikega župana:
Prosvetni inšpektor.

S tem je izdana važna razsodba in odločba, na podlagi katere so upravičeni zahtevati selitvene stroške sedaj vsi, ki so dobili svoja službena mesta na pod-

potika okoli Krakovske šume. Izborne so tudi njegove plakete v bronu. Prepričani smo, da bi se Stoviček prav dobro udeleževal na polju umetno-obrtniške keramike, ki jo pri nas še tako manjka. Gospod Stoviček je bivši gojenec ljubljanske obrtne šole. Po vojni je bil sprejet na umetno akademijo v Pragi. Tam je bil eden najboljših gojencev in je bil zadnje leto edini odličnjak.

Njemu se tudi odpira prav lepa bodočnost, če bo našel zasluzka za nedolžno udeleževanje. Želimo mu najboljšega uspeha pri nadaljnjem delu

DR. TOMAŽ ROMIH:

Boj za slovenske šole pred več kot štiridesetimi leti.

(Konec.)

Pripravljati sem se začel na mesečno zborovanje Ptujkega učiteljskega društva. Tu sem poročal o zvezinem zborovanju in rekel: »Zgornještajerski učitelji, dasi v to niti upravičeni niso — so torej odklonili Vaš predlog. Ravno tako so storili svoj čas z Vašim predlogom glede izpraševalne komisije na mariborskem učiteljsku. Ne zanikam, da smo se marsikaj naučili od svojih severnih tovarišev, tako glede splošne pedagogike in metodike in kar se tiče parlamentarnega občevarjanja. Kadar pa gre za naše, posebno še narodne zahteve, so naši zgornještajerski tovariši popol-

lagi razpisa, po uveljavljanju čin. zakona. Za slučaj, da bi se upirala izplačila sedaj Glavna kontrola, bo treba napraviti pritožbo še na Državni Svet.

Pevski zbor slovenskega učiteljstva.

Ker društvo nima še nikakih društvenih prostorov, smo se zatekli k Matici naše glasbene umetnosti, k Glasbeni Matici, ki nas je gostoljubno sprejela pod streho in nam dala za prvi tečaj popolnoma, za drugega pa v nedeljo in na praznik na razpolago vse prostore, ki smo jih potrebovali. Brez njene naklonjenosti ne bi zbor vedel kam pod streho. Za ponedeljek 7. decembra smo dobili zavetja v prijaznih prostorih »Slavca« in »Ljubljanskega Zvona« ker je bil v Glasbeni Matici šolski pouk. Te naklonjenosti se prav dobro zavedamo in jo znamo primerno ceniti.

Da smo mogli zbrati članice in članke kar za tri dni, je omogočil prosvetni oddelek, ki nam je dovolil za vse članice in članke dopust za 7. decembra in nam tudi sicer izkazal izredno umevanje naših idej. Tudi intendant slovenskega gledališča nam je šla na roko in je dovolila udeležencem 50% popusta za operni predstavi 1. novembra in 8. decembra. Člani so se te dobrote prav številno poslužili in se skoro polnoštevilno udeležili operne predstave.

Velike so žrtve, ki jih imajo učitelji s številnimi vajami in predavanji, a še večje so žrtve, ki padajo na rame udeležencev. Odbor je skušal deloma vsaj olajšati te v toliko, da je poskrbel brezplačna stanovanja vsem onim članom, ki nimajo v Ljubljani svojcev.

Gerentski svet nam je dal na razpolago nekaj prostih postelj za pevke v »Mladiki«, Akademski kolegij pa za eno noč nekaj postelj za pevce.

Društveni odbor bo moral gledati, da preskrbi pevkam in pevcem stalna prenočišča, ki jih rabijo ob času vaj. Prositi bo moral tudi za prosto vožnjo svojih članov, kadar se vozijo k vajam. Stroški so itak ogromni i denarni i te-

Predvsem je pa dolžnost prosvetnih oddelkov sedaj, da si preskrbe za izplačilo teh selitvenih stroškov potrebne kreditne.

lesni in socialni. Država je dolžna in vse korporacije, ki jim je na srcu procvit naše lepe pevske umetnosti, podpirati nas. Pretežni del žrtev bo itak nosil zbor in društvo učiteljev glasbe. V tem mrazu daljna pešpot do vlaka, vožnja z vlakom in stroški — vse to more zmagati le navdušen idealizem in največja požrtvovalnost. Udeležili so se tečaja celo iz daljnega Maribora (zadnjič 3), iz Frana (1), iz Stopre (1), iz Studencev pri Mariboru (1), iz Št. Andraža pri Velenju (1), iz Brežic in okolice (5), iz Št. Gottharda (1), iz Šmilhela pri Žužemberku (4 ure hoda 1), iz Svitlega potoka (2), iz Koprivnika na Kočevskem (1), iz Tomišlja (peš hoja v snegu 1), z Iga (3), med drugimi le 10 iz ljubljanske okolice in le 6 iz Ljubljane.

Pevski zbor si je izvolil 4 zastopnike v glavni odbor. Ves odbor društva učiteljev glasbe sestoji tako-le: Predsednik Marko Bajuk, podpredsednik Srečko Kumar, tajnik Rado van Prosenc, namestnica Angela Trostova, blagajnik Jože Vedral, namestnica Svajgerjeva, arhivar Jože Brnobič, brez mandata Andrej Gröbming; zastopniki pevskega zbora: Mirko Dermelj, Andro Sezun, Silvester Černe in Zora Rakova.

Društvo učiteljev glasbe je izvršilo z ustanovitvijo pevskega zbora velekulturnen čin in si postavilo s tem najlepši spomenik v slovenski kulturi.

Pevski zbor slovenskega učiteljstva je definitivno ustanovljen in ima tla popolnoma utrjena. Žrtve, ki jih polagajo pevci in učitelji na oltar naše umetnosti in njihov obojestranski požrtvovalnost jamči za napredek in procvit zbora. Da bi le našel pri vseh merodajnih mestih pravega umevanja in podpore!

Splošne vesti.

NOVOLETNO VOŠČILO.

Ko konča staro leto, je navada, da za novo leto želimo drug drugemu boljše bodočnosti v vsestranskem oziru vsakdanjega življenja, toda žal nas je že pred tem iznenadila novica, ki nam riše težji položaj v letu 1926.

Vsakemu je znano, da se je na podlagi člena 39. zakona o civilnih uradnikih in odloka ministrstva prosvete O. N. br. 39.947 vršila cenitev naturalnih učiteljskih stanovanj, vsled česar smo z novim letom obremenjeni z novimi izdatki ter tako znatno prikrajšani na prejemkih.

Posebno občutno je zadela ta novica učitelje-upravitelje, ki poleg redne učiteljske službe vrše še pisarniške po-

sle, za katere morajo presedeti več ur, da zadostijo rednemu poslovanju urada, in mesto da bi se jih za ta posel — v pouka prostem času — nagradilo s primerno opravilno nagrado, jim ta ni priznana, nasprotno pa naložena stroga uradna vestnost in delo, da se izognejo disciplinarnih kazni.

V prejšnjih časih, ko je bil učitelj-upravitelj vsestransko vezan in imel težji življenjski položaj, je prejemal za delo uradnega poslovanja redne opravilne doklade ter poleg tega tudi užival naturalno stanovanje, a sedaj pa, ko je prost teh spon, mu je zabrisan sled opravih doklad ter poleg tega obtežen še s tem, da mora plačevati stanarino za »naturalno stanovanje«.

stavlja, Adam in Eva, Izdajalec, Konec, portreti št. 8, 9, 10, 11, učinkujejo zelo ugodno na gledalca. Originalen je tudi portret št. 1, kjer je ovekovečil svoje najdražje na poseben način, kakoršnega doslej nismo bili vajeni in zato mogoče tudi ne vpliva najugodnejše na vsakdanjega človeka.

Iz vsega veje dobra šola, ki obeta Hibbertu še lepo bodočnost in mogoče celo tudi dobrega kruha vsaj pri petičnih ljudeh, ki se ogrevajo le še tako radi za stare mojstre in ljubijo naravo kakoršna pač je in kakoršno jim predstavlja njihove vsakdanje oči.

G. Hibbert je sin znanega stavbenega svetnika g. inž. Hibberta in je obiskoval realko v Ljubljani, potem pa se je šolal na akademiji v Pragi pri prof. Bukovcu in prof. Tiehleju. Zadnje leto je dobil častno priznanje za najboljši delo.

S svojim prvim nastopom je vzbudil mnogo zanimanja in si pridobil tudi številnih simpatij, kar naj mu bo v vzpodbudo za njegovo nadaljnje delo.

G. V. Stoviček je stopil tudi odkritosrčno pred javnost in se je prav lepo predstavil. Svoj snov zajema iz našega podeželja, razen aktov in študij, ki kažejo dobro šolo in smisel za ritmiko. Dolenjske vinogradniške prizore je mojstrsko upodobil in prav tako je krasna skupina obup, vzeta iz današnjega materijalističnega sveta. V Krškem okraju so doma tudi cigani in zato ni čuda, če je ovekovečil tudi ta ubogi nadležni svet, ki se

noma gluhi. Ničesar nočejo vedeti o istih pravicah za slovenske šole, kakor jih imajo nemške. V tem stanju trpimo mi vedno krivico. Nj drugega izhoda, kakor da se ločimo od svojih nemških tovarišev in potem naše šolske zadeve sami obravnavamo. Stavim torej predlog, da izstopi Ptujsko učiteljsko društvo iz »Štajerskega Lehrerbunda«.

Predlog je bil še v isti seji sprejet. Sklep smo priobčili vsem spodnještajerskim učiteljskim društvom s pozivom, naj nam sledijo. Izstopala so drugo za drugim. V tem času dobim pismo od prof. Fran Hauptmana v Gradcu, ki mi čestita na odločnem nastopu, končno pa pristavi: »Razdruženju mora slediti združenje. Zberite torej vsa iz Lehrerbunda izstopivša društva v lastno zvezo«. Sam sem že mislil na tako združenje, a vendar mi je vzpodbuda jako dobro došla. Človeku je potrebno za njegovo delo priznanja in zunanje spodbude, sicer omaga.

Naj na tem mestu navedem izpodbude, ki sem jo dobil od osebe, o kateri kaj takega niti misliti nisem mogel in najbrže marsikdo drugi tudi ne. Bilo je leta 1882., ko sem napravil izpit za meščansko šolo. V komisiji je bil deželni šolski nadzornik Rožek, gori imenovani profesor Hauptman in prof. na graškem učiteljsku Peter Končnik. Poslovil sem se od vseh treh. Končnik mi pa reče, naj grem z njim. Peljal me je skozi dve sobi v tretjo in skrbno zaprl duri, segel

mi je v roko in rekel: »Romih, ostanite vedno takšni, kakor ste bili! Z Bogom!« Nobena beseda ni bila več izgovorjena, jaz pa sem zadovoljen odšel, ker sem vedel, da sem na pravi poti. Upam tudi, da sem izpolnil željo moža, ki smo ga sicer radi imenovali »c. kr. Slovenca«, in da zastopam danes v letu 1925., ko pišem te spomine, ista načela za katera sem šel v boj leta 1882.

Ko sem torej dobil od prof. Hauptmana navedeno pismo, sem pri prvi priliki v Ptujem učiteljskem društvu stavil predlog, da osnujemo »Zavezo slovenskih učiteljskih društev«. Predlog je bil sprejet in izvoljen odbor za sestavo pravil. Hoteli smo zbrati v »Zavezo« vsa slovenska učiteljska društva, med tem, ko so nekatera druga društva, posebno celjsko, predlagala združenje samo spodnještajerskih društev. Zmagali smo Ptujčani. Navduševali smo se za zedinjeno Slovenijo in povdarjali, da se v »Zavezi« zrcali to zedinjenje.

Po mojem odhodu iz Ptuja so končno delo prevzeli Celjani. Vendar moramo priznati, da se je v Ptujem učiteljskem društvu rodila misel za osnovanje »Zaveze«. Tam so se tudi sestavila prvotna pravila.

Slovenščina je prišla do svojih pravic v ljudski šoli šele po prevratu in sliši se kot anahronizem, da se potegujejo sedaj nekateri učitelji za nemščino v osnovni šoli. V osnovno šolo spada le slovenščina in srbohrvaščina.

Učitelji-Sokoli! Skrbite, da bodo nabavljali člani knjige iz založbe Učiteljske knjigarne!

Ko to razmišljam, vidim v duhu tovariše, ki nervozno prelagajo plačilno listo za januar 1926 in študirajo, kako bi si izboljšali gmotni položaj v času nezvdržne draginje, ki se ni znižala niti za 10%.

Vsakogar bo minilo veselje, da prouči za upraviteljsko mesto in to zaradi težkoč, ki sem jih navedel.

Bolje je biti učitelj — ne upravitelj, ki odpravi svoje redne urice pouka, za temi pa v prostem času drug posel, za katerega prejema primerno plačilo kot pa upravitelj, ki mora predsedati mnogo ur v pisarni in to brez vsake nagrade ter poleg tega še plačevati od svojih skromnih prejemkov stanarino za odmerjeno »naturalno stanovanje«, kjer nima mirne urice, da bi brez težjih skrbi pomislil za nadaljnji življenjski obstoj sebe in svoje družine ter tako pomiril razdrapano živčevje svoje glave, ki nosi polno skrb in težav.

Vsak delavec je po svojem delu vreden primerne plačila in tudi tu naj bi se zasvetilo pravice oko!

Ne quid nimis!

Tovariši! Ali naj ti s to novico želim srečno novo leto?

— Srečno in veselo novo leto vsem sotrudnikom in naročnikom!

Uredništvo in uprava UČITELJSKEGA TOVARIŠA

— Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani želi srečno in plodonosno novo leto samemu sebi — vsi drugi pa blagovolite kakorkoli pripomoči, da se staro kolo ob letu zopet ne prevlji v staro šaro.

— Zastopniki Pov. UJU pri novem šefu prosvete v Ljubljani g. dr. Dr. Lončarju. Na izraženo željo, da tudi predstavniki Pov. UJU izrazijo želje in zahteve učiteljstva novemu šefu prosvete g. dr. Dr. Lončarju je sprejel šef. g. dr. Lončar predstavnike Pov. UJU v torek 22. decembra t. l. Poverjenik tov. L. Jelenec je obrazložil g. šefu stališče učiteljstva in mu tolmачil predvsem sklepe in resolucije pokrajinske skupščine v Šoštanju. G. šef dr. Lončar je izrazil resno voljo povzdigniti prosveto in jo spraviti na strogo pravno, zakonito in objektivno osnovo. Posebno je poudarjal povzdigo kulturnih stremiljenj med učiteljstvom, da se učiteljstvo kulturno in prosvetno osamosvoji ter postavi na lastne noge ter depolitizacijo šolstva in učiteljskega stanu.

— Vsemu učiteljstvu. Ker ne moremo iz tehničnih ozirov razposlati vseh potrebnih tiskovin za plačevanje redne članarine Učit. konviktu, pošiljamo vsem šolam ljubljanske oblasti predvsem po en izkaz in po 10 položnic. Tov. upravitelje, ravnatelje in poverjenike prosimo, naj pobero po 10 Din za mesec januar in vpišejo imena članov v izkaz, denar pa pošljejo društvu po položnici. Ne pozabite zapisati na hrbet položnice imena članov! Tekom januarja določimo članke izkaznice in znamke, ki naj služijo v potrdilo plačane članarine. V solidarnosti in zavednosti je naša moč, v delu in žrtvah rešitev našega konvikta! — Odbor.

— Seznan izzrebanih dobitkov efektne loterije Narodno kulturnega društva Mala Nedelja. I. dobitke Ser. A 730, II. dobitke Ser. B 530, III. dobitke Ser. B 3546, IV. dobitke Ser. C 2758, V. dobitke Ser. B 2087, Dobitki à Din 100 Ser. A 854, 194, 1160, Ser. B 4431, 4651, Dobitki à Din 50 Ser. B 4501, 801, 3731, Ser. C 4985, 3692, Dobitki à Din 25 Ser. A 459, 1873, 375, 4483, 649, 3203, 1154, 1378, 3284, 4997, 3278, 3115, 748, 64, Dobitki à Din 25 Ser. A 2420, 4528, Dobitki à Din 25 Ser. B 4106, 4105, 3676, 1148, 3600, 4354, 4422, 1417, 2924, 1967, Dobitki à Din 25 Ser. B 1632, 4984, 500, 592, 1470, 300, 4623, 4625, 4692, 3762, Dobitki à Din 25 Ser. B 4813, 1021, 696, 4049, 410, Dobitki à Din 25 Ser. C 2948, 1035, 4545, 3334, 1536, 2028, 180, 4149, 4912, 3211, 3553, 2405, 45, Dobitki à Din 25 Ser. C 3742, 4301, 1647, 4021, 2493, Dobitki à Din 15 Ser. A 453, 4116, 927, 2645, 4415, 2125, 1179, 3094, 2035, 1648, 4018, Dobitki à Din 15 Ser. A 218, 120, 1253, 973, 3556, Dobitki à Din 15 Ser. B 90, 1703, 3571, 923, 3556, 1694, 1530, 3223, 171, 3743, Dobitki à Din 15 Ser. B 4786, 4820, 32, 2155, 1840, 2173, 2084, 343, Dobitki à Din 15 Ser. C 2298, 3245, 2005, 3953, 1573, 1523, 1010, 1058, 1935, 4960, Dobitki à Din 15 Ser. C 4546, 2267, 90, 2411, 4401, 4352, 4875, 3362, 3099, 429, 1570, Dobitki à Din 15 Ser. C 2942, 1354, 1859, 4662, 3463, 4378, Dobitki à Din 10 Ser. A 2080, 1092, 4145, 1567, 3878, 1607, 1174, 3631, 2480, 1169, 2490, Dobitki à Din 10 Ser. A 4061, 2492, 2765, 2500, 2610, 502, 3308, 3923, 1347, 2531, Dobitki à Din 10 Ser. A 3644, 1680, 2899, 2314, 4467, 2858, 1861, 3030, 2161, 752, Dobitki à Din 10 Ser. A 919, 2181, 2848, 3215, 3620, 2540, 2822, 619, 2008, 1746, 2609, Dobitki à Din 10 Ser. A 1392, 4713, 2799, 2828, 3157, Dobitki à Din 10 Ser. B 3339, 70, 3495, 2195, 3015, 2831, 1830, 4231, 2745, 2575, 20, Dobitki à Din 10 Ser. B 128, 4579, 529, 2358, 751, 57, 1465, 4381, 2386, 3790, 54, Dobitki à Din 10 Ser. B 1213, 4370, 1360, 2074, 815, 4084, 4549, 4265, 3224, 898, 2367, Dobitki à Din 10 Ser. B 3558, 519, 763, 2060, 2704, 2754, 4320, 369, 4910, 2413, 2599, 2139, Dobitki à Din 10 Ser. B 2384, 248, 3677, 198, 4281, 257, 3124, 845, 1063, 3891, 33, Dobitki à Din 10 Ser. B 4785, 1992, 1302, Dobitki à Din 10 Ser. C 4939, 1067, 2675, 1229,

2070, 4665, 1418, 1413, 1325, 1439, 3339, Dobitki à Din 10 Ser. C 2576, 1788, 3440, 4428, 209, 1829, 991, 2285, 1743, 4328, Dobitki à Din 10 Ser. C 1313, 4414, 4302, 1442, 2782, 3547, 2015, 1421, 794, 1099, Dobitki à Din 10 Ser. C 3655, 4557, 3446, 3101, 439, 4544, 940, 4045, 1123, 4413, Dobitki à Din 10 Ser. C 145, 2796, 2305, 4268, 1575, 4847, Dobitki à Din 10 Ser. C 3418, 751, 4623, 1170, 2697, 1968, 2008, Dobitki à Din 10 Ser. C 880, 1680, 4955, 3583, 47, 3879, Na vprašanja se odgovarja le, če se priloži znamka ali dopisnica. Dobitki se razpošiljajo na stroške imejtelja.

— Vse šole mariborske oblasti prejmejo te dni potom svojega društva članke izkaznice »Učit. Doma«, položnice in izkaze v svrhu vplačevanja letne članarine 100 Din v desetih mesečnih obrokih. Šole bodo plačevale članarino direktno UD, ker iz mnogih ozirov ni priporočljivo plačevanje te članarine z organizacijskim davkom vred. Oprostimo se za par let gmotnih žrtv za druge in žrtvuemo samo del tistega lastnemu stanu in imeli bomo ustanovo, katera bo naš ponos in opora našemu stanu!

— Gradivo za domoznanstvo v mariborski oblasti prihaja Uč. domu prav počasi. Prosimo vse šole, da se odzovejo tozadevni okrožnici UD, ki so jo prejele začetkom oktobra čimprej. Vsak donešek je dobrodošel!

— Priporočamo najboljši PFAFF šivalne stroje posebno za šolski poduk. Ugodne cene. Za šolska vodstva poseben popust. Poduk v umetnem vezenju brezplačen. — Ign. Vok, Ljubljana, Novo mesto.

— Nastavniki Trezvenjaci. Veliki broj nastavnika trezvenjaka, koji je upisan kod Jugoslovenskog Saveza Trezvenosti u Sarajevu, promenuje je svoje mesto boravišta i službovanja usled premeštaja i drugih uzroka. Molimo braću i sestre kod kojih je to slučaj, da jave što pre svoju novu adresu Savezu, jer želimo da sa svima dodemo u vezu radi organizacije i rada nastavnika Trezvenjaka.

— Poziv. Učitelji i učiteljice koji žele stupiti u Savez nastavnika Trezvenjaka i koji žele uopšte raditi na suzbijanju alkoholizma, na osnivanju društava i kola trezvenosti, neka se obrate na Jugoslovenski Savez Trezvenosti u Sarajevu, koji će im staviti na raspoloženje uputstva, pravila i ostali materijal.

— Prošnja. Vsa p. n. šolska vodstva in vse p. n. gr. učitelje(ice) prav lepo prosim, da mi določijo za preiete moje zadnje pesmi dotični malenkostni znesek, ker sem 82 let star in v veliki zadregi. Z odličnim spoštovanjem Matej Stergar — Ljubljana, Japljeva ul. 2.

— Znamenita mladinska knjiga: Ed. de Amicis-ovo Cuve-Srce v prevodu Zarje Miklavčičeve je v tisku in izide za velikonočne pirhe.

— Tovariš-upokojenec, popolnoma več knjigovodstva, dobi službo knjigovodje pri neki tvornici v Savinjski dolini, pri kateri bi bil tudi zaupnik. Razen plačila po dogovoru je na razpolago prosto stanovanje in kurjava. Natančnejša pojasnila daje tov. Rud. Kudler v Petrovčah.

— Naročniki »Zvončaka«. Ob novem letu bo skrajni čas, da uredite račune z upravo. Ne odlašajte več s poravnavo dolga na naročnini. — Uprava.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjižarni v Ljubljani. Frančiškanska ulica št. 6.

Ocene.

Ante Dukić:

IZ DNEVNICA JEDNOG MAGARCA.

(Zagreb 1925. Tisak i naklada Jugoslavenske štampe d. d.)

Ne znam da li je pisanje dnevnika uvek zahvalan posao. Ovde naravno ne mislim na obični dječji ili poslovni dnevnik. Ali — dnevnik iskustva, zapažanja, dnevnik misli i osećaja, dnevnik života. To je vrlo teška zadaća, riskantna za onoga, koji je preuzme s obzirom na onoga, kome je namenjena. Dnevnik je — roman, i s te strane treba da ga shvati i onaj, koji ga piše, i opet, s obzirom na onoga, kome je namenjen — javnosti. I dnevnik treba da ima i poučno, zabavno i uzgojno svrhu. Puko izlaganje neproživljenih doživljaja ili prazno jadikovanje ili često ponavljanje »jednoga te istoga« (pa makar i drugim rečima), pa još k tome bez stvaralačke mašte — ne deluje, ne upaljuje. Dnevnik »običnih« ljudi je ista pesma, »samo malo drukčije«; ništa osobita! Van da čovek izmišlja, a za to se hoće bujna mašta, navika slikovitog opisivanja, zanimivost samoga predmeta, pa većina: znati pogoditi i ugoditi. A to je vrlo, vrlo teško i za to su valjda dobri dnevnici vrlo retki. Dati se na pisanje dnevnika, odlučiti se na to, pa svom dušom »baciti« se na taj posao, možemo nazvati — smionost.

Gosp. Ante Dukić odlučio se, pokazao se smion i ustrajan i »s mesecem daždenjakom, godinom mečarnom, trećoj po vele gladnoj« započeo je pisanje dnevnika pod gornjim naslovom. Počeo je, reč bi, pod starost da piše, jer za ono, što nikad nije bio ni napisao, kaže, da je izgubio (najlepši dio iz mladih dana), pa da, šteta, žali. Dnevnik počima sa 65.-om stranicom. Kako je i

on, već u početku pisanje ovoga dnevnika, naišao na tvrdu zemlju, pokazao se skoro neodlučan, što je i razumljivo, jer »već više dana nemam što da ubiližim«. I zato »mala škoda«. Pa misli, »da bi najbolje bilo, da prestanem pisati ove prazne i neznatne stvari«. (Premda ima u dnevniku punih i znatnih stvari.) Ali pošto je još uvek padala kiša i pošto je bilo skoro uvek za njegova pisanje slabo, nepovoljno vreme, to, zahvalivši valjda takom vremenu (koje samo po sebi rađa: slabo raspoloženje), dnevnik je tada negda ipak dovršen. Dovršen je i (sam kaže) »ja odahnuh... U pepelu izgorjela moga srca zažari se zadnja iskra. I očutih ono, što nijesam oćutio nikada. Oćutih zadovoljštinu.« To, i s rečima: »Ipak... smatram se namirenim...« ovaj dnevnik jednog magarca svršava svoj »patnički i mukotrpi život«.

Sudeći po opisu kraja na »krivom putu« i po nekim rečima (provincijalizma): plovani, Gračiče, barilo, spud itd. taj magarac provodio je svoje teške i crne dane negde među čakavcima, u jednom selu. Sadržaj mu je: isposvet patnja, muka, nevolja i batina, što ih je pretrpeo jadnik magarac služeći svome nasliniku gospodaru verno, šuteći, savsesno, ropskom pokornošću. Magarac kao magarac, šuteći uvek, »zaboli ga glava od mučanja«, ali daj danas, daj sutra i tako, kako se to prostonarodno kaže, vazdanice podnoseći muke svakojake, u magarcu je počelo da kipi, da se bunji, da traži uzroke svome jadovanju. Svršava krasnim snom, što ga jedan večno tugujući magarac retko kada sniva. Ali neka! Taj mu san od srca priustih.

Na nekim mestima govori o prosvetivanju naroda, o popu, učitelju, o narodnoj crkvi, o alkoholizmu itd. Zgodan je odlomak o ženidbi mladog, modernog popa »narodne crkve«. Ima momenata, i to najviše, kad magarac zapade u neke — meditacije (ovo obično posle velikih lamentacija) pa ovako rezonira: »Mi magarci uvijek mislimo, da sve što jest, mora i biti«. Zašto drži glavat samo konja, a ne drži i magarca? Valjda ima dosta magarca na raspolaganju u selu (kad ih treba). »Zemlja rodi, drvo rodi, žena rodi, a magarica? Čovek umre, pčele umru, loze pomru, a magarac?« »Tko hoće da ima mira, valja da pokaže svoju snagu.« »Eno vola... Jak je. Ima rogove i morao bi se braniti i osloboditi. Ali mukom muči i sve podnosi! Zašto? Sputali ga. Utukli mu radost života i nametnuli mu jaram, a jaram ga je ukrotio i sada ga ne može više da zbaci. Da. Sputani smo, bez slobode, moramo, da se mučimo i da trpimo. Životinje smo; ali nam zato naši gospodari daju počasni naziv: domaća životinja...« »Sada razumijem, što je život. Život je umjetnost. Tko hoće da živi mora biti umjetnik, to jest: valja da umije živjeti. A ja nijesam umjetnik. Ja sam magarac.« Uopće ovaj dnevnik izlivi je jednog naljučenog magarca, koji, kako reče pesnik Dragašević, proklinje dan rođenja svoga, proklinje sudbina, zove Boga da oslobodi il' da umori.

Ja ne bih rekao, da ovaj dnevnik ima i nacionalni karakter.

Neki vole i takve stvari da čitaju. I ja sam je probavio. Pokušaj i ti, druže!

Naslovni list ima značajan crtež: mlada, uspravna grančica, što ju je stari panj poterao, bujno raste, a zlatno sunce; što je greje i svetli, što joj život daje, pomalja se iza »Vučje gore« i, kako svano jutro, pozdravlja grančica, mladost, život. Stari panjina, odvaljena trupina leži, gnjile, i već gljive izniču... — E.

— Cvetko Golar: Bratje in sestre v Gospodu, sanje poletnega jutra. Splošna knjižnica zvezek 61. V Ljubljani 1925. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. 156 strani. Cena broš. Din 24.—, vez. Din 32.—.

Pisatelj Cvetko Golar je pravi in pristni otrok narave, pevec žitnega polja. Njegova deviza je: »Oj, jaz pa grem, na polje grem zeleno. Videl in slišal bom sanje žita in rož!« Njegov notranji, pristni pesniški vzvik se glasi: »Že se začenja polje, že se temni ob moji desni visoka njiva, že me objema duh zorečega žita, duh zemlje in svobode. Pozdravljen veličastni, nebeski moj dom!« Njegovo zaljubljeno pismo se začenja: »Dobro jutro, Ančka! Poslal bi ti v nežno voščilo divjih, rdečih rož, ali se bojim, da bi se ranili tvoji prsti na neusmiljenem trnju, ki jih obdaja, poslal bi ti v vroč spomin plamenečega maka, ki ga je rodilo naše polje...«.

To je pristen, nepokvarjen pesnik narode. Cvetko Golar, kakor ga poznamo iz njegovih nežnih, čustvapolnih, lirčnih pesmic, in kakor se v najpristnejšem odsevu zrcali v največji meri v njegovem pripovednem spisu »Bratje in sestre v Gospodu«. Če je Golar s svojima zadnjima nderiskima proizvodima izzval različne dojme za sebe in proti sebi, je v tem pravkar izišlem delu, ki datira iz prejšnjega časa, brez vsakega dvoma na višini po svojem stilu, po karakteristici, popisovanju, po mehkih, lirčnih občutkih, po svoji navni šegavosti. Golar je v tem spisu ustvaril sliko čisto posebne, slovenske boheme kakor je Golar sam pravi pravcati slovenski bohemien. Vsi njegovi junaki in junakinje te krasne povesti »Bratje in sestre v Gospodu«, kakor se sami nazivajo, so pristne slovenske postavbe, ki živijo svoje posebno življenje v sanjivosti, vzajemni vdanosti, vrisakoci in plakajoči, kakor jih zajame hip. — Prepričani smo, da bo vsak prijatelj dobre in razvedrujoče knjige z velikim zadovoljenjem in z napetostjo vžival to nežno-mično povest pristnega Golarja.

— k Tisoč in ena noč. Zbirka pravljic z Jutrovega. Za odrasle priredil Andrej Rapč. II. Zvezek. Založila Učiteljska tiskarna. Strani 323. Cena 50 Din.

Prikljubljenih orientalskih pravljic »Tisoč in ena noč«, ki so se svojčas celo v nemškem jeziku čitale med našo inteligenco, je izšel sedaj že drugi zvezek za odrasle. Prvi zvezek, ki je izšel v isti založbi in stane 40 Din, se je zelo priljubilo našim knjižnicam, ker ga rado bere vse od preprostega seljaka do mestne inteligence. Nič manj lepo je ilustriran drugi zvezek, z naslovno sliko v barvotiskanih drugimi, ki so tudi prav dobro pogodene. Jezik je lahak, razumljiv in kar ni dovolj lepo in bajno opisano z besedo, izpolnjuje fantazijo še slika. Drugi zvezek prinaša pravljice: Salomon in kraljica iz Sabe. — Nur al-Din Ali in lepa Perzijanka. — Zgodba o kralju Omarju, sinu al-Numa-

na, in njegovih sinovih Šarkanu in Zau al-Makanu. Posebno v zimskih večerih so priljubljeno čtivo te pravljice. — Za mladino je izšla v isti založbi posebna zbrana zbirka pravljic »Tisoč in ena noč«. Nobena knjižnica ne sme pogrešati teh knjig in jih toplo priporočamo vsem prijateljem lepe knjige.

— k A. M. Dostojevskij: Zapiski iz mrtvega doma, roman v dveh delih, prevlel Vlad. Levstik. V Ljubljani 1925. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. Splošna knjižnica zvezek 59—60. I. del 260 strani, broš. Din 36.—, vez. Din 46.—, II. del 212 strani, broš. Din 30.—, vez. Din 40.—.

Veliki ruski pisatelj Dostojevskij, avtor »Besov« in »Idijota«, je podal v tem svetovno-znanem romanu plastično sliko življenja ruskih kaznjencev v takozvanih katorgah, utrjenih jetniških taborih v Sibiriji, v katerih morajo prestati civilni in vojaški obsojenci dolgoletne ali dosmrtnne kazni. Uredba v katorgah, življenje kaznjencev v njih, do najmanjšega detajla, pretresljive zgodbe in zločini, ki so nesrečneže dovedli v te proslule jetniške naprave, razni čistokrvni ruski tipi, nadalje razni dogodki, neznatni ali usodopolni, ki se razvijajo v tem pestrem četudi enoličnem životarenju; vse je opisano z detajlno natančnostjo in v mojstrskem slogu. Ta veliki, turobno veseli kos življenja ruskih obsojencev privede bralca tako močno, da s težkim utripom srca sledi pisatelju.

— k Veliko iznenadjenje za svaku ženu i djevojku pruža decembarski broj 9. našeg omiljenog »Ženskog lista« za modu, zabavu i kućanstvo. Upravo raskošna vanjska oprema daje već naslutiti, da će ovaj broj ne samo uslijed svoje opsežnosti (40 stranica) već i svojim bogatim i veoma zanimivim, zabavnim i poučnim sadržajem te prekrasnim vrlo uspelim jasnim slikama napose modnog dijela, natkriti sve dosele izašle brojeve i oduševiti svaku čitateljicu ovog našeg obiljubljenog časopisa. Osim nastavka »Kako da ostanem mlada i lijepa« donosi ovaj broj i opet prekrasne i duhovite novele, humoreske, pomodne novosti, modne sitnice, budoar, muzički život u Zagrebu, majka, nešto o muškoj garderobi, kuharica, šaljivi kutić, zagonetke i t. d. i t. d.

Pretplata na »Ženski list« iznaša na 1/4 god. Din 40.—, 1/2 god. Din 80.—, 1 god. Din 160.—. Pojedini brojevi Din 15.— dobiju se u svim knjižarama. Uprava i uredništvo nalaze se u Zagrebu, Samostanska ulica 2. I. kat.

— k Narodna Enciklopedija Srpsko-Hrvatsko-Slovenačka, Cijena Din 45.— 6. zvezak. Izdan 5. decembra 1925. Prof. St. Stanojević. Izdavač: Bibliografski zavod d. d. Zagreb, Gundulićeva 29.

Izšel je 6. zvezek tega epohalnega dela, ki je neobhodno potrebno vsakemu izobražencu. Delo hitro napreduje in si z rednim izhajanjem utrjuje tudi tla med odjemalci. 6. zvezek obsega črke Drenovac-Finžgar. Z osmim zvezkom, t. i. februarja bo zaključena prva knjiga. Izdane bodo za vsako knjigo originalne platnice; ki jih prejmejo po znižanih cenah naročniki. Uradni, ki nimajo dotacij za celo delo, si lahko nabavijo samo prvo knjigo in stavijo vsote za nadaljno delo v proračun prihodnjih let.

— k Prvi letnik mesečne revije »Zbori« je nudi na 50 straneh 25 lično litografiranih moških in mešanih zborov skladateljev Adamiča, Brnobiča, Dobroniča, Marolta, Ocvirka, Premrla in Ravnika za naročnino borih 20 Din s pošt-nino vred. Naroči se lahko še ves letnik 1925 »Zborov« nevezan za 20 Din, pol trdovezan za 40 Din, elegantno (črno) vezan z zlatim napisom za 50 Din; partiture poedinih objavljenih kompozicij so posamezne pevskim zborom na razpolago po nizki ceni (2 strani 1 Din). — Vkljub temu, da je krog naročnikov tekom leta zelo narasel, so »Zbori« zaradi nizke naročnine in visokih stroškov malo deficitni, kar pa založništvo ne bo ostrašilo, da bi lista ne izdajalo naprej. Prihodnje leto bodo »Zbori« razširjeni; vsak zvezek bo nudi več izbranih a capella skladb za moški, mešani in ženski zbor in list bo imel tiskano književno prilogo, ki bo posvečala v prvi vrsti največjo pozornost slovenski in jugoslovenski vokalni, predvsem zborovski glasbi, življenju in delovanju naših pevskih društev in zborov, v drugi vrsti pa slovenski, jugoslovenski in slovanski glasbi sploh. Z razširjenjem lista si je društvo nakopalo ogromne stroške, katerih ne bo moglo kriti drugače, kot s povišano naročnino, ki bo znašala za državo SHS letnih 40 Din, za Italijo 30 lir in za Ameriko poldrug dolar. Trdno smo uverjeni, da nam ostanejo vsi letošnji naročniki zvesti tudi prihodnje leto in želimo, da se njihov krog še poveča. Čim več bodo »Zbori« imeli naročnikov, tem več bo list lahko nudi. Izrecno poudarjamo, da bodo pevskim društvom in zborom tudi v letu 1926 na prodaj vse posamezne partiture v »Zborih« priobčenih skladb, da si bodo lahko posamezne zaželjene skladbe za mal denar nabavili in z njimi obogatili svoj arhiv. Vabimo Vas na naročbo!

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS -ove informacije so vsikdar točne izbrpne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuka Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS -ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

Učitelji-pevci! Skrbite, da bodo naročali člani zborov knjige iz založbe Učiteljske tiskarne!

Učitelji-voditelji mladinskih organizacij! Skrbite, da bo mladina segala po knjigah Učiteljske tiskarne!

Naša gospodarska organizacija.

—g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Tovariš Karel Gorisšek iz Stične je poslal 200 Din kot prebitek Miklavževega večera. Istotako tovariš Edvard Vidic iz Reteč nad Škofjo Loko nadaljnih 20 Din kot prebitek Miklavževega dne. Tovariš Jože Zupančič iz Litije je nabral za »miklavževko« 60 Din. Pošilja jih z opombo: »Le s korajžo, da zgradimo čimprej konvikt!« Darovali so tovariši(ce): Ivan in Franja Bezeljakova, Marija Kalinova, Marija Karitzkyjeva, Franjo Vidic in Jože Zupančič vsak po 10 Din. Tov. Jerica Schwickertova iz Trboja daruje Konviktu 20 Din, tovariš Martin Matko, okrajni šolski nadzornik v Novem mestu, je plačal članarino 10 Din. Ako prištetem ta poslednji izkaz tekočega leta prejšnjemu, vidimo, da je žrtvovalo učitelstvo za zgradbo svojega doma letos vsega skupaj 13.101 Din 50 p. — S to vsoto smo dosegli komaj nekaj več od polovice prispevkov v letu 1924. Podpisani se v imenu društva ob sklepu leta vsem darovalkam in darovalcem ponovno najiskrenejše zahvaljuje ter prosi, da bi se odzvali v bodočem letu vse učitelstvo s plačevanjem redne članarine. Vsem srečno novo leto 1926. Jos. Kopal, blagajnik.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= OBČNI ZBOR OKRAJNEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA LJUBLJANSKO OKOLICO bo dne 9. januarja 1926 ob 9. uri v telovadnici I. mestne deške osnovne šole na Ledini. Dnevni red: 1. Predavanje tov. V. Engelsberga »Moji doživljaji v Rusiji«. 2. Razgovor o delitvi društva v 2 samostojni društvi. 3. Poročilo tajnika in blagajnika. 4. Določitev članarine za leto 1926. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti.

= SLOVENJEBISTRIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje dne 9. januarja 1926 ob 10. uri dopoldne na Pragerskem v ondotti šoli. To zborovanje je občni zbor z običajnimi točkami, spojeno s predavanjem meščanskošolskega ravnatelja D. Humeka o deškem ročnem delu. Da nam je tako predavanje od takega predavatelja potrebno, bo z ozirom na znani odlok vsakemu jasno in posebno spodbuda na udeležbi menda neumestna. — Odbor.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOLSKI OKRAJ ima svoj redni občni zbor v smislu točke 10. društvenih pravil dne 16. januarja 1926 v »Narodnem domu« v Mariboru ob 10. uri. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročila: a) predsednika, b) tajnika, c) blagajnice, d) prosvetnega odseka, e) pregledovalcev računov. 4. Določitev članarine. Pri tej priliki se bo revidiral sklep zadnjega zborovanja glede prispevka za Učiteljski dom, na kar se opozarjajo vsi mlajši tovariši(ce). 5. Volitev novega odbora. Zaostanke na društvenini je brezpogojno poravnati. Predloge pa je poslati nemudoma društvenemu predsedniku, da jih zamore še pravočasno vposlati poverjeništvu in je zastopati na seji širjega sosveta dne 10. januarja.

= LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO ima svoj redni letni občni zbor v soboto 16. januarja 1926. ob 18. uri v Sentiakovski šoli. — Na dnevnem redu so: poročila predsednika, tajnika in blagajnika ter volitve novega odbora za nadaljnjo poslovno dobo. — Pridite vsi!

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OKRAJ SLOVENJGRADec ima glasom odborovega sklepa svoj občni zbor v če-

trtek dne 7. januarja 1926 ob 9. uri v Slovenjgradu. Udeležba je obvezna. Na polnoštevilno snidenje vabi — odbor.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ LAŠKO je zborovalo 12. decembra 1925 v šoli na Zidanem mostu. Od 106 članov je bilo navzočih 69 članov. Opravičeno je izostalo 11 članov. Nena- vzočnost vseh drugih pa je neopravičena. Kot gost se je udeležil zborovanja novi šolski referent tov. Ljudevit Potočnik.

Na dnevnem redu je bil poleg običajnih točk tudi proračun za leto 1926. ter volitve novega odbora. Članarina, katera obsega tudi članski prispevek po 100 Din za Učiteljski dom, je bila z večino glasov sprejeta. — Odbor se je sestavil sledeče: predsednik Robert Plavšak; podpredsednik Juro Kislinger; tajnica Martica Plavšakova; tajnični namestnik Adolf Jesih; blagajnik Alojzij Bučar; računska pregledovalca Lebar Franc in Jože Groznik; odborniki Hermina Lundrova, Jurko Vitko, Laze Hofbauer; pevovodja Andrej Gostiša.

Prihodnje zborovanje skliče po potrebi predsednik.

+ ORMOŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je imelo slavnostno zborovanje dne 7. decembra 1925 v Ormožu, katerega se je udeležil tudi sreski šolski nadzornik tovariš Jože Gorup iz Ptuja. Nanovo je pristopila k društvu tovarišica Vida Hinterlehner, učiteljica na osnovni šoli v Ormožu. Kljub hudemu mrazu je prišlo od 54 članov 38.

Dopisi in poročila. Po slavnostni točki izročitvi diplome tov. Rajšpu in Kosiju prevzame zopet predsednik tov. Josip Rajšp predsedstvo ter poroča o došlih in odposlanih dopisih. Omenilo se je, da smo se udeležili 50-letnice Varaždinskega učiteljskega društva. Tovariš Papst se izraža povoljno o prvi pevski vaji in je upanje na popolne uspehe. Izrekla se je želja, da naj skličejo prosvetne oblasti tečaje za rokotvorni pouk.

Predavanje. O T. G. Masaryku ob njegovi 75-letnici je predaval tov. A. Rosina. Govoril je o zgodovini češkega naroda, o Masaryku kot osebi, o njegovem delovanju pred in med svetovno vojno in orisal tako Masarykove zasluge za ustanovitev samostojne Češkoslovaške republike in ujedinjenje Jugoslovenske države. Predavanje tovariša Lj. Belšaka se je moralo radi pomanjkanja časa preložiti na prihodnje zborovanje.

Proračun za leto 1926., poročal blagajnik Drago Pinterič. Po njegovih izjavanjih se sklene sledeče: 1. Člani Ormoškega učiteljskega društva prispevajo v letu 1926. za Učiteljski dom 100 Din, za Jugoslovensko Matico 12 Din, za Ciril-Metodovo družbo 3 Din in za Slov. Šolsko Matico 30 Din. 2. Od prispevka za Učit. dom so oproščeni le po starem upokojeni, ki plačujejo kakor dozdaj letno 10 Din. 3. Za Slov. Šolsko Matico ne prispevajo poročene učiteljice in učiteljice ženskih ročnih del. 4. Po novem upokojeni plačujejo vse tiste prispevke kakor redni člani. 5. Za domače društvo se plačuje letno 39 Din (poročene učiteljice 37 Din). Tega plačila so oproščeni po starem upokojeni in učiteljice ženskih ročnih del.

Z ozirom na navedene točke se odmeri članarina všteti prispevek blagajni poverjeništvu UJU sledeče: a) redni člani (tudi po novem upokojeni) 24.50 Din mesečno; b) z učitelji poročene učiteljice 16 Din mesečno; c) učiteljice ženskih ročnih del 15.50 Din mesečno; d) po starem upokojeni 6.50 Din mesečno.

Prihodnje zborovanje in občni zbor se vrši dne 6. februarja 1926 v Ormožu.

+ MARENBERŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v soboto, dne 10. oktobra 1925 v Vuhredu. Navzočih je bilo 21-izmed 31.

Tovariš predsednik pozdravi predvsem nadzornika Močnika, ki se je rade-

volje odzval povabilu našega društva, da prisostvuje našemu delu. — Naše društvo je zopet izgubilo tri člane: Pirjevec Mico, Tomažič Vlado in Franca Iglarja. Na novo pa so se prijavili društvu tov. Jurančič, Terčak in Hafnerjeva.

Nad našega zborovanja je poteklo ravno pet let, odkar se je vršil plebiscit na Koroškem, kateri je, žali Bog, nas vse globoko razočaral. Naši bratje onstran Pece so vso to dobo petih let zastoj čakali na kakšno pomoč od svojih rojakov v Jugoslaviji. Naša sveta dolžnost je, da jih v težkih časih, če ne gmotno, vsaj moralno podpiramo. — Po končanem predsednikovem nagovoru se preide na dnevni red.

Predčita se poročila pokrajinske in glavne skupščine, nakar sledi predavanje tov. Ivanke Vidmarjeve »Kako vzbudimo v otroški duši ljubezen do šole«. Tovariš predsednik se ji za res lep in globok referat prisrčno zahvali.

Nadzornik Močnik poroča o novem učnem načrtu. Tov. predsednik se mu zahvali za njegovo prijaznost.

Zelo zanimiva je bila zadnja točka sporeda, namreč razkazovanje skioptičnih slik Rima in razlaga istega. Lepe slike, kakor tudi opis in oris tega starodavnega, zgodovinskega mesta, katerega nam je v vznešenih besedah podala tov. M. Brandstetterjeva, nam je nudil res užitek. V imenu vseh poslušalcev izreka tov. predsednik tov. Widmoserju, kakor tudi predavateljici prisrčni »hvala«.

Sprejete so bile tudi sledeče resolucije: Učiteljsko društvo Marenberg zahteva, da se nam pošljejo navodila in pojasnila k novim učnim načrtom, oziroma se izdajo dopolnilni učni načrti, ki bodo prikladni za vse kategorije šol. — Nadalje se stavi resolucija: Učiteljsko društvo marenberškega okraja, osobito šolski upravitelji tega okraja soglasno zahtevajo, da bi se izpolnjevanje raznih statistik in izkazov reduciralo na letno glavno poročilo koncem šolskega leta. Vse ostale statistike pa naj odpadejo, ker so nepotrebne.

+ BREŽIŠKO-SEVNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 5. decembra v Brežicah. — Navzočih 63 članov(-ic).

Uvodoma predstavi tov. predsednik predavatelja g. ravnatelja Al. Novaka, pozdravi gosta g. Pilgrama, ravnatelja mešč. šole v Brežicah ter čestita tovarišem(-icam) (Drofenik Štefanija, Rainer Dragica, Šuligoj Savica (odl.), Straus Milan in Župevc Slavko), ki so v jesenskem roku položili usposobljenostni izpit.

Predavanje. — G. ravnatelj Novak je predaval »O risanju in ročnem delu po novih učnih načrtih«. Navzoči so pozorno sledili zanimivemu referatu, ki ga je predavatelj tudi ponazoroval z mnogoštevilnimi slikami, s katerimi je okrasil zborovalno sobo.

Dopisi: 1. Društvo za zgradbo Učit. konvikta v Ljubljani priporoča svojo naklado ročnih zemljevidov ljublj. okrožja v nabavo.

2. Zveza kult. društev naznanja temata in referente za prihodnje leto.

3. Uprava listov UJU, pov. Ljubljana, priporoča šolam v nakup stare letnike »Zvončka«.

Učiteljski konvikt — razgovor glede obvezne članarine. — Tov. Čopič je podal obširno poročilo o ciljih in delovanju društva za zgradbo Učit. konvikta od njega ustanovitve do danes, ter predlagal, da se po vlogu drugih društev, tudi naše prijavi korporativno kot član istega. — Za tem se je vnela živahna debata, v katero so posegli tov. Drnovšek, Pečnik J., Jereb, Vadnal in Gajšek. Na predlog tov.

Jereba se je ta zadeva odložila do prihodnjega občnega zbora.

Prihodnje zborovanje (občni zbor) se vrši meseca februarja v Brežicah. Kot predavatelj nastopi tov. Jakopec.

Učiteljski pravnik.

—Š Izpremembe in dopolnitve v pravilniku o voznih olajšavah na železnicih v državni eksploataciji. Z naredbo gospoda ministra za promet M. S. št. 25.451 z dne 7. septembra 1925, se uveljavljajo te-le izpremembe in dopolnitve v pravilniku o voznih olajšavah na železnicih v državni eksploataciji:¹

1. Člen 96. se črta in nadomešča s tem besedilom:

»Dijaki vseh državnih in drugih javnih šol, priznanih po državi, uživajo dvakrat na leto popust 50%ne redne tarife.«

2. Člen 97. se črta in nadomešča s tem besedilom:

»Potniške blagajne izdajajo polovične vozovnice na podstavi dijaških legitimacij (indeksa s fotografijo, dijaških listov ali dijaških knjižic). Z legitimacijo vred morajo predložiti dijaški potniški blagajni objavo, izdano po šolskem oblastvu, ki navaja dijakovo ime in njega priimek z označbo šole, v katero hodi, njega starost in v kateri razred ali letnik hodi. Legitimacija in objava morata biti potrjeni s podpisom šolskega direktorja ali šolskega upravitelja in opremljeni s šolskim žigom. Taka objava mora imeti na strani dva prazna razpredelka, enega s pripombo: »Prvo potovanje«, drugega s pripombo: »Drugo potovanje«. Ta del objave ne sme biti prilepljen, ampak objava mora biti iz celine.

Potniške blagajne pritisnejo na dotični razpredelk postajni datumski žig. Vlakovi sprevedniki morajo ob pregledovanju vozovnic zahtevati od dijakov te objave ter preluknjati dotični razpredelk. Šolski direktorji ali šolski upravitelji so kazenski odgovorni, če izdajo tekom šolskega leta enemu dijaku več nego eno objavo. Poleg ostalega se mora na objavi označiti, da velja za eno šolsko leto; to se mora v objavi jasno napisati. Brez take objave morajo potniške blagajne dijakom odklanjati izdajo znižanih vozovnic.

Vsaka šola mora voditi seznamek izdanih objav.

(Ruski dijaki, ki se šolajo v naši državi, uživajo ob istih pogojih enake olajšave kakor naši dijaki.)

3. Člen 98. se popolnoma ukinja. (Četrtnska voznja za šolske izlete.)

6. Člena 102. in 103. se izpreminjata v tem, da dovoljuje olajšave, navedene v njima, minister za promet po svojem preudarku.

8. Olajšave, določene po členih 107., 108., 109. in 110., dovoljuje minister za promet po svojem preudarku. (Za skupščine, pevski in telov. društva, Rdeči križ.)

9. Olajšava, določena v členu 111., se popolnoma ukinja. (Revizorji zadrug.)

Direkcija državnih železnic v Ljubljani, dne 15. septembra 1925.; št. 612.805—VI.

¹ Uradni list z dne 17. novembra 1924., št. 336/105 in Ur. list št. 88. od 19. septembra 1925.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani
registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. nov. 1925 Din 1,064.437.81.

Hranilne vloge se obrestujejo po 5%, proti polletni odpovedi pa po 7%.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/5. do 1/6. ure popoldne.

Na dopise brez vposlanih znamk za 5 Din se ne odgovarja.

Priporočamo najboljše
PFAFF šivalne stroje
posebno za šolski poduk.
Ugodne cene.
Za šolska vodstva poseben popust.
Poduk v umet. vezanju brezplačen.
IGN. VOK
LJUBLJANA NOVO MESTO

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo
„KARO“ čevlje
Lastne delavnice. Cene solidne.
MARIBOR
Koroška cesta 19
Le najboljše je najceneje

PRIMERNO NOVOLETNO DARILO
* JE LIČNO VEZAN ZVONČEK *

Tovarišice in tovariši, spomnite na to starše prihodnje dni in priporočajte nakup našega mladinskega lista. Uprava ima še na zalogi sledeče letnike: 1919, 1920, 1921, 1923, 1924, in 1925.

*
CENA VEZANIM LETNIKOM à 45 DIN